

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 31. júla 2008 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného **M. L.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. h/ Tr. zák. a iné, prejednal sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2008, sp. zn. 1 T 2/08, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 149 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005) napadnuté uznesenie **sa zrušuje** a podľa § 72 ods. 2 Tr. por. obžalovaný

M. L., nar. X.

sa prepúšťa z väzby na slobodu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove uznesením z 30. júna 2008, sp. zn. 1 T 2/08, podľa § 72 ods. 2 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005) zamietol žiadosť obžalovaného **M. L.** o prepustenie z väzby na slobodu. Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005), ktorý zákonný predpis treba na tento prípad použiť vzhľadom na prechodné ustanovenia zák. č. 301/2005, t.j. Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 (§ 564 a nasl.), u obžalovaného **M. L.** naďalej trvajú. Vychádzal pritom najmä zo znaleckého psychiatrického posudku, ktorý hodnotil obžalovaného negatívne ako anomálne štruktúrovanú osobnosť, citovo chladnú, disociabilnú, emočne instabilnú, impulzívnu, sebavedomú so sklonmi ku agresii a minilizácii bežne prijatých sociálnych

konvencií. Táto jeho osobnosť je v jeho veku relatívne nemenná a terapeuticky málo ovplyvniteľná. Podľa názoru súdu prvého stupňa k výraznej zmene podstaty osobnostnej štruktúry u obžalovaného nedošlo ani vo výkone trestu odňatia slobody, čo má vyplývať z hodnotenia ÚVV.

Ďalej vychádzal zo skutočnosti, že proti obžalovanému sa vedie ďalšie trestné stíhanie na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 1 T 91/06, pre trestné činy podľa § 226 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. a § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, ktoré mal spáchať v rokoch 2002 a 2003. Podľa názoru krajského súdu obavu, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti odôvodňuje aj charakter žalovaných a pred krajským súdom prejednávanych skutkov, ktoré kladú obžalovanému za vinu, že najskôr sa pokúsil usmrtiť poškodeného a neskôr ho mal aj usmrtiť.

Krajský súd tak dospel k záveru, že existuje dôvodnosť podozrenia, že obžalovaný spáchal žalované trestné činy a je daná konkrétna skutočnosť odôvodňujúca preventívny dôvod väzby (§ 67 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), a preto žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby zamietol ako nedôvodnú.

Záverom tiež konštatoval, že Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 319/06, zo 6. júna 2007, na ktorý obžalovaný vo svojej žiadosti tiež poukázal, nemá vplyv na terajšie rozhodovanie o jeho väzbe, pretože v ňom nebolo vyslovené porušenie práv obžalovaného z dôvodu jeho nezákonného držania vo väzbe.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote obžalovaný sťažnosť. V jej písomnom odôvodnení, rovnako ako v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, namietal ďalšiu existenciu väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005) u jeho soby. Poukázal na nesprávne argumenty a závery krajského súdu o pretrvávajúcom väzobnom dôvode, ktoré vychádzajú z posudku psychiatra spred piatich rokov, ešte v pôvodnom konaní, pričom súd prvého stupňa nebral do úvahy posudok ÚVV Prešov, ktorý hodnotí osobnosť obžalovaného vyložene pozitívne, a to po niekoľkých rokoch sledovania obžalovaného počas jeho pobytu v tomto zariadení. Podľa sťažovateľa neobstojí ani argumentácia krajského súdu, že proti nemu sa vedie ďalšie trestné stíhanie na Okresnom súde v Prešove, pretože jeden zo spoluobžalovaných bol už oslobodený, a obavy z pokračovania trestnej činnosti musia smerovať pro futuro a nie do minulosti.

Pričom má ísť o protizákonné konanie úplne iného charakteru, oproti trestným činom, ktoré prejednáva krajský súd v tejto predmetnej trestnej veci. Krajský súd tiež opomenul skutočnosť, že pokiaľ mal obžalovaný spáchať žalované násilné skutky na poškodenom z osobných dôvodov, nemôže v nich pokračovať, lebo objekt jeho útokov – tvrdených obžalobou, už nežije. Podľa názoru sťažovateľa tak nie je žiadnou konkrétnou skutočnosťou preukázaná existencia väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. c/ Tr. por., preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove a obžalovaného M. L. prepustil na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený, na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 147 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obžalovaného je dôvodná.

Krajský súd pri prerokovávaní a rozhodovaní o žiadosti obžalovaného M. L. o prepustenie z väzby na slobodu správne aplikoval zákon č. 141/1961 Zb., t.j. Trestný poriadok účinný do 31. decembra 2005, vychádzajúc pritom z prechodných ustanovení Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006. (§ 564 a nasl. zák. č. 301/2005 Z.z.). Tento svoj postup náležite odôvodnil na str. 4 a 5 napadnutého uznesenia.

Krajský súd však pochybil, keď svoje rozhodnutie založil najmä na znaleckom psychologickom posudku obžalovaného M. L., ktorý bol vypracovaný ešte v roku 2003, ako aj na znaleckom psychiatrickom posudku vypracovanom ešte v pôvodnom konaní, pričom opomenul vyhodnotiť aj jeden zo záverov týchto posudkov, o relatívne priaznivej prognóze prevýchovy obžalovaného. Následne, vzhľadom na uplynutie času od vyhotovenia uvedených posudkov, dlhodobý viacročný pobyt obžalovaného v nápravnovýchovnom ústave, kde bol pod drobnohľadom príslušných pracovníkov ústavu, krajský súd nedôsledne vyhodnotil posudok, ktorý na obžalovaného podal práve ústav na výkon väzby. Z tohto posudku vyplýva, že obžalovaný M. L. počas celého času jeho obmedzenia slobody (od 28. mája 2003 do času rozhodovania krajského súdu o prepustení z väzby – 30. júna 2008) sa správal na požadovanej úrovni, nebol ani raz disciplinárne potrestaný, ale bolo mu udelených celkom päť disciplinárnych odmien, pričom jeho resocializačná prognóza je skôr priaznivá, a preto bol odporučený na podmienené prepustenie z výkonu trestu. Je teda nepochybné, že počas dlhodobého pobytu v nápravnom zariadení, v prostredí,

kde relatívne často môžu vznikat' konfliktné situácie, sa nedopustil takého konania, ktoré by malo charakter trestného činu, ba ani priestupku.

Skutočnosťou je, že proti obžalovanému M. L. sa vedie ďalšie trestné stíhanie na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 1 T 91/06, pre prečiny neoprávneného obohatenia podľa § 226 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. a poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, ktorých sa mal dopustiť ešte v rokoch 2002 a 2003, teda v čase, kedy mal spáchať aj skutky, ktoré sú teraz predmetom konania pred krajským súdom v Prešove. Obžaloba na okresný súd napadla až 11. októbra 2006, hoci trestné stíhanie bolo v tejto veci začaté podstatne skôr.

So zreteľom na časovú súvislosť medzi skutkami prejednáványmi pred okresným súdom a krajským súdom, ktoré sú kladené obžalovanému M. L. za vinu, ide tu (v tomto štádiu konania) o súbeh a nie o recidívu, a preto z tejto skutočnosti nie je možné uzavrieť jednoznačný záver o hrozbe pokračovania v páchaní trestnej činnosti. Tu je tiež treba uviesť, že prečiny prejednané pred okresným súdom sú majetkovej povahy, teda úplne iného charakteru ako skutky, ktoré teraz posudzuje krajský súd. Tu ide o násilné činy, ktorých motívom malo byť osobné nepriateľstvo, žiarlivosť obžalovaného voči poškodenému. Keďže však poškodený už nežije, nie je možné konštatovať, že obžalovaný by mohol pokračovať v páchaní tejto žalovanej trestnej činnosti.

Krajský súd si nesprávne vyložil Nález Ústavného súdu zo 6. júna 2007, sp. zn. III. ÚS 319/06. Ústavný súd v uvedenom náleze vyslovil, o.i., že právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2006, sp. zn. 3 Ntv 25/2006, porušené u obžalovaného M. L..

Podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie nezákonné. Z ďalšieho obsahu cit. nálezu vyplýva, že predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o predĺžení väzby obžalovanému M. L. je v rozpore s Ústavou a Medzinárodným dohovorom a z toho logicky vyplýva, že v uvedenom rozpore je, resp. by bolo aj jeho ďalšie zotrvanie v predmetnej väzbe. Z nej však nemohol byť prepustený, lebo v čase vydania nálezu bol už vo výkone trestu. Najvyšší súd Slovenskej

republiky rešpektuje nález Ústavného súdu a v konkrétnej veci je ním viazaný, hoci na predmetnú problematiku má iný právny názor. Obžalovaný M. L. bol po zrušení pôvodného odsudzujúceho rozsudku v dovolacom konaní vzatý do väzby. Keďže nejde o opakovanú väzbu, ako na to správne poukázal aj krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorej dĺžka, a teda aj jej priebeh sa posudzuje samostatne, musí sa jej dĺžka a ďalšie zákonné podmienky posudzovať v súvislostiach a podmienkach väzby v pôvodnom konaní. Pri rešpektovaní citovaného nálezu Ústavného súdu je namieste záver, že realizácia – pokračovania pôvodnej väzby obžalovaného by bola v rozpore s týmto nálezom.

Záverom, pri teoretickej úvahe, je potrebné uviesť, že krajský súd neskúmal zákonné podmienky prípadnej existencie väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 psím. a/ Tr. por. Nadriadený súd by sa touto okolnosťou nemohol zaoberať, pretože rozhoduje na podklade sťažnosti obžalovaného podanej v jeho prospech a nemohol by z tohto podnetu zhoršiť jeho postavenie (§ 150 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako nadriadený orgán, o podanej sťažnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 31. júla 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová